

[H. P. Johansen.]

dant. Det er, kan man sige, næsten for selvfølgeligt til at staa i et Lovforslag, men det er dog i allerhøjeste Grad attraaværdigt, at Undervisningen lægges saaledes til Rette, at Selvvirksomhed fremkaldes i saa stor Udstrækning som vel muligt.

Til Slut skal jeg blot nævne § 14 og udtale min Glæde over, at den er sat ind i Lovforslaget. Paragraffen er ganske vist meget kort, men den har alligevel meget stor Betydning, synes jeg, fordi den sletter et Skel, et ubehageligt Skel mellem Børnene. Det hedder i § 14, at de Læremidler, der benyttes ved Undervisningen i Folkeskolen, skal anskaffes til alle Børnene for Kommunens Regning. Efter den nugældende Ordning hedder det, saa vidt jeg husker, at kun Børn af fattige Forældre kan faa gratis Skolemateriel. Der bruges udtrykkelig Ordene „Børn af fattige Forældre“, og det kan ikke nægtes, at dette sine Steder har bidraget til at sætte et kedeligt Skel mellem Børnene, kedeligt, fordi Børnene allerede paa det Tidspunkt blev stemplet som Børn af fattige Forældre. Mange Kommuner har da ogsaa indført den Ordning selv at anskaffe det nødvendige Skolemateriel, og jeg har i hvert Fald ikke hørt, at nogen Kommune, der har indført dette System, har forladt det eller været utilfreds dermed.

Det er altsaa et Skel, der her slettes, og jeg vil slutte med at sige, at Tendensen i Lovforslaget i det hele gaar ud paa at udjævne Skel og ordne det saaledes, at der i højere Grad end nu bliver lige Adgang til Kundskaber for alle Børn, enten de saa er fra et fattigt eller et velstillet Hjem. Denne Tendens er saa retfærdig, at man har Lov til at vente, at alle gode Kræfter vil medvirke til, at den kan blive ført ud i Livet.

Stegger Nielsen: Ved en Nyordning af vor Skole bør man fra alle Sider betænke, at man her bevæger sig paa et saare ømfindtligt Omraade; idet praktisk talt alle Hjem i Landet berøres af en saadan Reform og derfor selvsagt er meget interesseret i, hvordan den bliver. Med denne Udtalelse vil jeg ikke sige, at mit Parti ønsker den bestaaende Tingenes Tilstand opretholdt, ingenlunde. Livet er Udvikling og Bevægelse, og da Skolen — det er sagt saa ofte og med Rette — for at kunne bære sit Navn skulde være en Livets Skole, gælder Udviklingens Love ogsaa her. Der vil til alle Tider være Ting at rette, nyt at indføre, Forbedringer at skabe.

Jeg ønsker i nogle indledende Bemærkninger allerførst at pege paa, at vor Skoles

Historie viser, at Skolereformerne har været forholdsvis faa gennem et langt Aaremaal, naar det gjaldt Skolens Ordning — jeg taler ikke om Lønningslove og den Slags. Gennem de sidste 200 Aar har vi kun faaet tre saadanne Reforme: 1739, 1814 og 1899, derimellem enkelte mindre Reforme, ikke uden Betydning, men mindre og ikke udpræget vedrørende Skolens Ordning. Tre Reforme gennem 200 Aar, det er faa i et saa langt Aaremaal. I Parentes bemærket gælder mange af 1814-Ordningens Bestemmelser den Dag i Dag. Hvorfor har vi ikke faaet flere? Svaret lyder: Fordi det var gode og velforberedte Reforme, der først skabtes, naar Tiden og Udviklingen krævede det og Folket var modent til at modtage dem. Det er Frihedslinien, der præger den danske Skoles Historie, som den højtærede Undervisningsminister meget rigtigt var inde paa, en Frihedslinie, som jeg for mit Vedkommende vil kalde: den danske Linie, for den er speciel og typisk for Danmarks Vedkommende. Saaledes bør en Skolelovgivning altid komme, i alt Fald i vort Land, som et Tilbud til den danske Befolkning og i en Form, som denne Befolkning kan kendes ved. Det sidste er saare vigtigt, thi Forhaandsvelvilje og god Modtagelse af en saadan Reform fremmer dens Indarbejdelse og dermed dens Betydning. Det er Lovgivningsmagten, der skaber Lovene, men det er Befolkningen, der skal bruge dem. Her er to Faktorer, som skal trække sammen, arbejde sammen, men ikke modarbejde hinanden, og heri ligger da som en Selvfølgelighed, at disse Synspunkter gælder ogsaa for Lovgivningsmagten, gælder ogsaa for Rigsdagen. Det er ikke mindst heldigt — som det er fremhævet i det andet høje Ting, som det er fremhævet her, og som det fremhæves alle Steder —, naar det drejer sig om kulturel Lovgivning, at den kommer ud til Befolkningen, ikke som et Splittelsens Tegn; men som et Resultat af Samarbejde. Det er meget vigtigt, og det er jo en Opfordring til at bøje Meningerne mod hinanden. Men hertil kræves Velvilje fra to Parters Side; der kan ikke være Tale om Underkastelse for een Part og ikke for den anden; man maa naturligvis fra begge Sider forsøge at komme hinanden i Møde.

Der er i denne Forbindelse een Ting mere, som jeg vil nævne, inden jeg gaar over til selve Lovforslaget, som jeg for mit Vedkommende ikke ved denne første Behandling vil tage i Enkeltheder, men hvoraf jeg vil uddrage de Hovedpunkter, paa hvilke mit Parti ikke er enig i Lovforslagets Bestemmelser, idet jeg vil vente